د زړه وینا

د

ګل پا چا الفت

اشعار

Ketabton.com

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ روي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شایع کیږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

ربښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډیرو خلکو سره ډیره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ٢٥- ١٣٤١

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا څنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد ځورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړې شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسیټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیك:	مخ:	سرلیك:	مخ:
شاعر	۱	زما حال	۳۹
ښکلا او هنر	۱-۳	دامیدرڼا	۴۰
دصلح نړۍ	۳-۵	لمره!	۴۰-۴۲
مینه اودوستي	۵-۷	دوطن ترانه	۴۲-۴۳
صلح کل	۷	دافغان ترانه	۴۳-۴۵
ابتکار	۷-۸	دیووالی ترانه	۴۵
ژوند	۸-۹	دمعارف ترانه	۴۵-۴۶
دمونشن دسفریوه خاطره	۹	دغیرت سندره	۴۶-۴۷
دهقانی	۱۰-۱۱	استعمارچیان	۴۷
دوطن محبت	۱۱	علم او معنا	۴۷-۴۸
دوطن پالنه	۱۲-۱۳	دپلار توره	۴۸-۴۹
ګرانه وطنه!	۱۳-۱۵	نه ځي	۴۹-۵۰
دوطن خاوره	۱۵-۱۶	ښکاري باز	۵۰-۵۲
سپین غر	۱۶-۱۸	زخمي زړه	۵۲-۵۹
په باغ کښي	۱۸-۲۰	دشاعرنظر	۵۹-۶۰
آزادي	۲۰	څه ګورم	۶۰
دزړه شکوه	۲۱	غریب ماشوم	۶۱-۶۲
دژوند ډیوه	۲۱-۲۳	خوارحسن	۶۲-۶۳
پسرلی راغلی	۲۳	همدردي	۶۳-۶۴
دبهارفیض	۲۴	حسن اونظر	۶۴-۶۵
دخزان سندره	۲۵-۲۶	بډای	۶۵
دمني خاطره	۲۶-۲۷	ماشوم	۶۶
په وربل باندې ګرد	۲۷	غزل	۶۶-۶۷
دحسن جلوه	۲۸	دنازمېرمني	۶۷-۶۸
ملت اومملکت	۲۸-۳۰	په لیلی پسي ځم	۶۹
لوی افتخار	۳۰-۳۲	څومره به ښه وی	۶۹-۷۰
ویده ګوجر	۳۲-۳۳	څه یم	۷۱
ناڅاپی کاڼی	۳۳-۳۷	زما ګناه	۷۱-۷۲
ټکی اوریا	۳۷-۳۸	زما خوب	۷۲-۷۳
عاقبت	۳۸-۳۹	انسان	۷۳-۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې او کردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سرېتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
ديمركراسي	۸۴
دروح اطمينان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنيا قانون	۸۵
يوسف اوزلېخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مينه	۸۶
آشنايي	۸۶
فکراوكار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپين	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپين او تور ديوان	۹۰-۹۱
حقيقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

ځه رندي اوځه شورځه مستي — ځه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي — دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون اوخندان — دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان — لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي — خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودټول بتان ماتوي — دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني — دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني — سرکښي فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار — خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرځوک راځي په دې لار — لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
ديورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي او که ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي
نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډیراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زېباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي
داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو
دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي
هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی
سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې
داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه
ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره
زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون
تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلي چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانډې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ بانډې توري زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتور چې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوړوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوي خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلا په خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامی دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشۍ کولۍ وچ اوښندښۍ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښي نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي خه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یارانې
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مږي بلبله
که دشوندوښکلول وي یوله بله
نه پیغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی | هردهقان سړی مالداردی

لري مېږي اوپسونه | شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې | پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو | وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته | اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته | خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي | داتیاره جهان رڼاکړي

وچ ډګراوبیابان | کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېووومرغان | په ګلانوبلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه | ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي | که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده | که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی | دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی | چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان | آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس | داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر | داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی | پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښي دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندي قسم خورم
چي دځان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپریم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخوري، غوري ګولي دي وي دنورو
دوطن دفاع کښي زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښي درومم
دجنت باغ کښي مېوي رقم رقم خورم
یم پرهېزدبي ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلي شی به ولي کم خورم
دوطن داعتلاتړی یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاځکی دشبنم خورم
زه هغه یم چي تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چي رشوت سود اوسلم خورم
چي په سرمي دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته

په خولویې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیتې
وبه نه شیندې خوره مېوه هرلورته

که دباچاهانو دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروته

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پې دي
نو وطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا پـه جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غبر موتللی هرلورته
خوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموبودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانېږو

ځای دغيرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاورو پيداکيږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزيارباندې له توروخاوروزرجوړيږي

دکاريګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړيږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپيدا

حيف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېديا

ياپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړيا

څه چې لری وايې خلې ته په ګران قيمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپيپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه يوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي وي يې دپردیوبلبل

هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې تږلوي

څه چې پیداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي

ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر*****

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده

پیره داریې یوسپین دیودی ورنه ویره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاریې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوریدلې په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردى ننګرهارکښي

دخيبرله دروازي نه   دي خواپروت دى سخته لارکښي

بي پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلى دي ګلزارکښي

چي له شنوزمريوډک دى لري هسي لوى ځنګلونه

په هواکښي يي تل ګرځي سپين بازان کوي ځارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادى

تورنښتري توري زلفي   تک سپين مخ يي دليلادى

سپين سپېڅلى ښکاره کېږي   ته به وايي سپين سبادى

دسپوږمۍ اودنمر کوردى ځکه هومره دى روښانه

هرسحريي له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلى دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښي ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا بريښي   درحمت دنورورشوده

هسي ښکاري لکه داچي دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلى په دي ځاى سپېڅلى نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چي هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوي دي   پکښي هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکي خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوکټونه تياره

خداى دي نه کاچي پردى به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبې اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې نندارې کړي
دسپين غره تورې لښکرې دښترويې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځليږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې ***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندڅېرغنيمت دى

ددې باغ خوږې مېوې ښه لوى نعمت دى

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړى په مونږ دوى دغه فضاده

ددوى وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېره
بل په سره اوربانډې نيسي چې کړېږه
کاشکى نه واى پيداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غړشو داخه وايې
ته چې دغه شينکى بڼ دارنګه ستايې
داخوخپله هسې نه دى پيداشوى
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلى
که انسان نه وى دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړى خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي
داګلش په سپيره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزياروېستونکى دهقانان شته
که يووينې تويوي اوخونريزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي
ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دى
دبل لاس ګوره تناکوخخه ډک دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه وريښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يووېښته به يې ورنکړم په کشمير
په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې يې بالښت دخان اومير
له لينډی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تک راتک ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووي زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه

له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګی شه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ويرېږم
دخليل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټی زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ريدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دي کورودان وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغيرورغومی اودګېډی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼې رېږدي لکه زرونه دخوارانو
دخزان سره سیلی ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یو له بله

هغه پاڼه سیلی ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنی له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بدایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دې ګرنډیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زیرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که په وهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلایي کړه جامه خپله
په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتوییږي
سوړتنور دغریبانو پرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زیړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق برې په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا نښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه نااقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قووت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندې باڼه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه يې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوي ویالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښي ټولي لویېدلي
ددي ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدي وشریک یویي واکدارو
ځیني جګي ځیني ټیټي کوزوپاس وي
لکه ګوټي دیوه وجوددلاس وي
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼي اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمي وي پکښي خوروازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هریوبوټی پخپل ځای کښي سربلندو
دباغبان سترګوکښي هریوارجمندو
په حقونوکښي یي نه وڅه توپیر
مالیاروپه هري ونې ډېرزهیر
یوله بله یي په هرحال کښي شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښي هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ یودی که پوهیږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغولیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونړه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غرونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قرباني پيداشي لوی حقونه
خوشي په خوشي هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل خه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمړګ بــــه ســــتایل کېـــــږي پـــه دنیاکښـــــې مـــــدام
پـــــه هرنظرکښــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننــــګ وینمـــــه
لــــــــوی افتخـــــــاردآزادۍ دپـــــاره جنــــــګ وینمـــــــه

دېـــــره شـــــانداره کارنامــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه
چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــــه

هلتـــــــه چـــــــې ظلـــــــم، تجـــــــاوز، فرعونیـــــــت وي ولاړ
پـــــه مقابـــــل کښـــــې یـــــې همــــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــــت تـــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــــارکولی نشـــــم
جهـــــان مـــــې وینـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم
دپښـــــــتنو درانـــــــه نومونـــــــه ښـــــــه ســـــــاتلی نشـــــم
دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم
دېرپورتـــــــه ګـــــــورم چـــــــې دپلارنیکـــــــه یادګارتـــــــه ګـــــــورم
دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل ټیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــــه پښـــــــتو نـــــــه دچـــــــاویره دچاډارنشـــــــته
هغـــــــه غیـــــــرت هغـــــــه هیبـــــــت هغـــــــه وقارنشـــــــته
پـــــــه زروتنوکښـــــــې یـــــــوتن هـــــــم فداکارنشـــــــته
ځکـــــــه پـــــــه حـــــــق دپښـــــــتنو بانـــــــدې اقرارنشـــــــته
هغـــــه بـــــه خـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــاملی نشـــــي
یادخپـــــــل حـــــــق دپـــــــاره ځـــــــان قربـــــــانولی نـــــــه نشـــــــي

پـــــــه باجوربانـــــــــدې راغلـــــــــی خـــــــــه بلاوینمـــــــه

لـــــــه باجورنـــــــه جـــــــوړه شـــــــوی کربلاوینمـــــــــه

پـــــــه پـــــــاک نامـــــــه دېـــــــره ناپاکـــــــه ناروا وینمـــــــه

دبـــــــل پـــــــه زورمســـــــته مغـــــــروره مارشـــــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لر نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالي څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکې اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندي

یوتن خوب وېوړ نصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ته ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وی ليدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي ګانې***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوتېول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غرکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کاروباندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانړی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې
همداکانړی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې بې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانړی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه ثوک چې په خطا

خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان

په تدبیراوانتظام لري جریان

بې احتیاط که ثوک وکړي حرکت

که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقدیرسره شته هرقسم تلک

دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله

که دې ولیدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان تړول دی په حساب

بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځني زیات

یوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تیټ وپاس

په احتیاط خوځوه دلته پښه اولاس

ثه چې وکړي هغه به ربي تل

هرثوک اوري په جواب کښې خپل ویل

داحسان جزابه ووینی احسان

دبدۍ جزابه هم درکړي آسمان

نوردې خوښه چې اغزي کړې که ګل

بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه

ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکره ښه تخم د„الفت“

نو به ووینې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تا دکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پریږده نورکاروونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له ره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي ځه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پیژنمه
چې حیوان نه بیلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پرې کښېږدي دروااونارو ا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسرې تـه ورشي

څه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي

چې خواران اوغريبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي

چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي

زمانه به يې دنورو خندنی کا

چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي

له دي خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري

وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې

بياله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيښت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تېه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې ببديياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوکودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تيريږي   په لارکښې نه دريږي
زماپه مخکښې دی ګود خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله تووده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرڅوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زمانه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزمانې تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تاخه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی   مکرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژونددی ستا په برخه   چې نورتول تری ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم تووردی

نتيجه ستا درښا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حيران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنياته
داجهان دې ښايسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ايښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هريوبوټی لويوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لويول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنياده

سپينې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بيادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمريې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختريې

ځکه دلته ستا تاثيرله بل هېواده
يوپه لس وينم زيات دژوندبنياده!

پيداشوي په دې ځای کښې آرين دي
دپوهانوښه ځانګوهداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخيستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیـــــــــــدلی دی بامیـــــــــــان اوهـــــــــــده دواړه
درتـــــه کـــوري هنـــدوکش پـــه هســـکه غـــاړه
خیرخانـــه ده کـــه غزنـــي کـــه ســـرخ کوتـــل دی
منـــدي کـــک اولښـــکرګاه روښـــان مشـــعل دی
وه زمـــونږ ډیـــوه پـــه هروخـــت کښـــي روښـــانه
درویـــزه کـــړی هرچـــازمونږ لـــه خوانـــه

دوطن ترانه

وطـــــــــــن دی کورزمـــــــــونږ دســـــــــترکوتورزمونږ
اوبـــه یـــي دي لکـــه شـــودي دخپلـــي مورزمـــونږ
وطـــــــــن دی کـــــــــور زمـــــــــونږ
دوطـــــن خـــــاوري دي زر، تـــــري پیـــــداکیږي ثمـــــر
دی نمـــک خـــورددي وطـــن پـــلاردی کـــه مـــور زمـــونږ
وطـــــــــــــن دی کورزمـــــــــــــونږ
کـــه یـــي آبـــاد نکړوخپـــل ځـــان بـــه ښـــاد نکـــړو
ددي کالـــــه ده خرابـــــي یولـــــوی پیغورزمـــــونږ
وطـــــــــن دی کـــــــــور زمـــــــــونږ
پـــه کاراوزیـــارد هرچـــا جـــوړیري ښـــکلی دنیـــا
دوطـــن ســـترګي منتظـــري دي پـــه لورزمـــونږ
وطـــــــــن دی کـــــــــور زمـــــــــونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بايدچې داحق کړي اداورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لويږو په دې مينا مستېږو

خدای دې مدام لري دباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې
له غلیمانو دې په امان یې
ته دې سرلوری تل په جهان یې
زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو
دښمن دظلم دناروا یو
آزادي ستاتو آزادي ستایو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو
نه ظالمان یونه مظلومان یو
ښاغلی نسل مونږ دافغان یو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تیرله سره په هیواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بیلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بي علمه ژوندون ګران دی

په حق پسي روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بي علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانددي ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو — هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي — ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره — دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو — زره زرور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددي وي — خواروبرباد دي وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوولره مارشال ل دپاکستان لري

سيسی ولي هوسی ولي ورې ورې مرغی ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غونډې کوتۍ لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په ځانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو

که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی

چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژیړدی

بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر

له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی يې پوټکی دسموروي

خلق يې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک

باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا

د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحرډک له مرغلروچوپ روان وي

دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار

دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي

توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډېرعمروتلی نه ده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده

تېره خنجرونوم يې وذوالفقار

دغسې نه وه چې دااوس يې وینم

په ډېروزړونوکښې يې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــــتر ګه ســـــــــــوزيده ورځينـــــــــــې

پـــــه غزاګـــــــانو کښـــــې يـــــې نـــــه و مـــــدار

اوس دلرګـــــی پـــــه شــــان پــــه چـــت کښـــې اېښـــی

نـــــه وينـــــي خـــــوب کښـــــې هغـــــه ليـــــل ونهـــــار

هــــــيڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت يـــــې لاړه تېرشـــــه

خوتـــــه يـــــې بولـــــه تـــــاريخي افتخـــــار

چـــــې زمـــــاني نـــــه خـــــوک شـــــي روســـــته پـــــاتې

شـــــــي تـــــــاريخي افتخـــــــار دغســـــــې خـــــــوار

نه ځي

درونـــــدوالي غرونـــــه ، پښـــــتونواله پښـــــتنونه نـــــه ځـــــي

تـــــوروالي شـــــپو نـــــه رڼـــــايي دلمـــــر شـــــغلونه نـــــه ځـــــي

دآزادی پـــــه لارکښـــــې ســـــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمـــــونږ

مـــــونږ پتنګـــــان يوپتنګـــــا ن بلوډيوونـــــه نـــــه ځـــــي

خـــــو قرنـــــه کيـــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وينمـــــه

د تـــــورې بريښـــــااوس لـــــه اشـــــعارو د پښـــــتو نـــــه نـــــه ځـــــي

دپـــــلار نيکـــــه ځنـــــګ کښـــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تـــــل

دپـــــلار نيکـــــه تعلقـــــات نســـــل نمســـــونه نـــــه ځـــــي

دبابـــــــا ګـــــــانو اونيکونـــــــو دلاس نښـــــــه ده دا

دتـــــورې قـــــدر زمـــــونږ ســـــترګواوليمونه نـــــه ځـــــي

د پخوانيـــــو خـــــوی عـــــادت مـــــونږ پرينښـــــودلی نشـــــو

د ښـــــکار عـــــادت د بـــــاز باښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــي لمبــي زمـــونږ پـــه زړوکښـــي کـــه مـــړي شـــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوڅـــــه اوپرېکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښکاري باز*

بـــــازنيولی پـــــه منګولوکښـــــي سيســـــی وه
خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړی وه

چـــي يـــي راوړه خپـــل خاوندتـــه ســـلامته
بـــي څـــه طمـــع بـــي احســـانه بـــي منتـــه

چاويـــل ورتـــه چـــي ای بـــازه نادانـــه
څـــه ليـــدلی تالـــه لاســـه دانســـانه

چـــي پـــه لاس کښـــيورکـــوي پخپلـــه ځـــان تـــه
ورتـــه نيســـي دهواپرنـــدګان تـــه

ولـــي بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا
ولـــي ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا

تاپخپلـــه ولـــي نـــه خـــوړه هواکښـــي
پـــاتي نشـــوي ولـــي دي لويـــه فضاکښـــي

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــي شـــوي خـــلاص تـــه
څڼګـــه راغلـــي ورتـــه بياپـــه ډېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه
ستـــا پروازلانـــدي خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نورې کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامی کښې
چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تاربانده تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښې ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودودوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)*****

زړه یې مه بوله تورکانړی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زمازخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیاکوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لري ته — ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته وواېه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروريې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه بازولو   التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاونده   مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه   یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوامال خپل

ددردمنوپه حال ژاړې   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې   په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته ورې   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   څکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې

دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوري هره خواکښې — لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې — په هېڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بخې نشته — ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس — لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي — که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سېرته　　عالمونه دجهان شوه
ځوک له لوړې هلاکېږي　　ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي　　ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته　　ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　وروردبل وروره ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري　　یوه بل ته اېښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وایې چې منقل دی

داماتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد　　نه خجل په خیانت دی
ځویې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمیږي　　دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې　　بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورورډې　　پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې　　زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي　　دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادې اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه　　لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه　　یاتوتي غونډې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تیرې داتعلیم کړې ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردې وختـه فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د توري په زښا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وي په ځانګوکښې   هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې يې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موراساتې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورډځوی سرته   زږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولـه واره

بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې يادېږي په سندروواوپه وير“
دهرنشې ورکولی دتېرې توري تاثير

لکه غرېه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسيږه
که زلی اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه — دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه — دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې — واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه — راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده — که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده — اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی — که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولواى پښتونه — تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
ځوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه — که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې — درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې — دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو — بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه ځوخوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم — اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو — اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی — په دنياپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره — سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريره چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه — ی زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې — ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري — بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته — وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اورئ کله بېلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیوه مخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشانې غږیږو   مروديووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپين اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتېریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګریږو
په نامه دپښتونوالي   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لراوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانی اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامی یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لره قدرلړ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیریږه

په جندوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف ځیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! ځیرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګورو ځېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره
ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسې بې غمي دي خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر*

دړانده بېدای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښېږي
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بڼای*

یوېږي لوی بولي هغه بل ورته وروکی وایي

خېټه یې لویه اوکړه یې وره ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې بي مړه ده ډیره

کوټه توده ده تشناب تودودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښېږي څڅېدلی تري پېره ده ډېره

کورېږي دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېږي زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډیره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســــتا امېــــل کښـــېِ يـــې ســــل زړونــــه دي پيېلـــی

چـــــاجوړکړی ســــــتا دغــــــاړې لــــــونګين دی

جـــــوره شـــــوی يـــــې دلمرلــــــه پلوشـــــونه

ستادعشــــــــق پرحــــــرارت مــــــېِ دايقــــــين دی

سورســــــالودې ســـــره لمبــــــه ده نــــــه پــــــوهيږم

کـــــه زمـــــا دزړه پــــــه ســـــرووينو رنګـــــين دی

دجمــــــا ل پرښـــــــتې تـــــــه چـــــې جــــــوړولې

ورلېږلــــــــی چاســــــــلام چـــــا آفـــــــرين دی

معجـــــزه تـــــــه دقــــــدرت اودخلقـــــت يـــــې

پـــــه رښـــتيا چـــې خـــدای احســـن الخـــالقين دی

خــــــدای دې ســــاته پــــه امــــان لـــــه بدوســـــترګو
دادعـــــــــــا دپرښـــــــــــتوزمونږ آمــــــــــين دی

دنازميرمنې***

وروردې خــــواري اومــــزدوري کــــوي لــــه پــــلاره ســــره

تاپــــه مســــتی کښــــې امېــــل وشــــکاوه لــــه يــــاره ســــره

مـــــوردې مېچنـــــې ګـــــرزوي خـــــوردې منګـــــي ډکـــــوي

تــــه ســــورپېزوان غــــوارې دســــروزروله هــــاره ســــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې
مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې
تایارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه یې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېږي
ستاسروکاردی تمام عمرله سینګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسیزه
دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سیګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې
مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه ځوروه
مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار
مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له رېباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندي
دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثال

خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چړګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــــې زه حيــــا كـــــړم او تــــــه شـــــوخي كــــړې
زه جرئـــــت نكــــــړم خوتـــــه مســــــتي كــــړې
شـــــــــې مهربانـــــــــه اودلـــــــــداري كــــــــړې
خــــــومره بــــــه ښـــــه وي، خــــــومره بــــــه ښـــــه وي
چـــــې مـــــــې حياشـــــــي لـــــــږ غونــــــدې لـــــرې
زه درنــــــزدې شـــــم تـــــــه وايــــــې لـــــــرې
درتــــــه شـــــروع كــــــړم دعشــــــق ســــــندرې
خــــــومره بــــــه ښـــــه وي، خــــــومره بــــــه ښـــــه وي
چــــــې ســــــتا پـــــه غــــــاړه وي امېلونــــــــــه
زه دې وربــــــــل كښـــــــــې ږدمـــــــــه ګلونــــــــه
تـــــــــه راتــــــــه وايـــــــــې دزړه حالونــــــــه
خــــــومره بــــــه ښـــــه وي، خــــــومره بــــــه ښـــــه وي
چــــــې درتـــــه وايــــــم پــــــه مــــــايې ګرانــــــه
لــــــه ټـــــول عالمـــــــه لـــــــه درســــــت جهانــــــه
تـــــــه وايـــــــې نـــــــه يـــــم دومـــــــره ارزانـــــــه
خــــــومره بــــــه ښـــــه وي، خــــــومره بــــــه ښـــــه وي
چـــــــې شــــــم بېخـــــــوده اوهرڅــــــه وايـــــم
ډېــــــره دې زياتــــــه لــــــه حــــــده ســـــتايم
تـــــه راتـــــه وايـــــې چـــــــې زه خوســـــتا يـــــم
خــــــومره بــــــه ښـــــه وي، خــــــومره بــــــه ښـــــه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی ووردعاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاورویپدا

دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته باداماته صاحب مه وایه

ډېرویرېدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولوه پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وايمه

نه يمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې ليدلی خدايږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دويلوهغه څه چې ماليدلي دي

زه يې په ليدلواو ويلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه يمه خاين په خيانت دنوروپوه يمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي ټيټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ اميدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنيتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل رياست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل يې ماپه خوب کښې پرېشان ليدلی دی

ستابخت خومې رقيبه دغه شان ليدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دې تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک خيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصيږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلى يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل ډيوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري

شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار

له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپلــــه لاســــه بتـــان جـــوړکړم بنـــدګي يـــې کـــوم
باطـــل خـــدايان راتـــه دوهـــم لـــه مضـــمونه جوړشـــوه
نـــه وم خبرچـــې څـــه کـــوم دځـــه مقصـــددپاره
رانـــه پـــه لوبوکښـــې اتـــوم ځخـــه بمونـــه جوړشـــوه

عدالت***

فـــــرق دحـــــق اودبـــــاطلولوى حکمـــــت دى
ددمـــــاغ اوزړه همدغـــــه عبـــــادت دى
چـــې صـــادق اوخـــاين بېـــل کـــړي يولـــه بلـــه
اوس پـــه کـــار مونږتـــه همـــدومره بصـــيرت دى
بـــې لـــه علمـــه بـــې لـــه عدلـــه بـــې لـــه رحمـــه
پـــه چاباتـــدې رواکلـــه حکومـــت دى
کـــه مـــې څـــوک پـــه لښـــته ووهـــي ظـــالم دى
کـــه قـــانون مـــې غوڅـــوي ســـرعدالت دى
ديـــوه شـــخص نـــوکري خـــوغلامي ده
لـــوى عـــزت دخپـــل وطـــن اوقـــام خـــدمت دى
چـــې خپـــل ځـــان ګڼـــي خـــادم دخادمـــانو
پـــه دي رازښـــه پوهېـــدلى نـــن" الفـــت" دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځي کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی ښورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه ځنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي دربدلی ډيرکريږي اوتيتيږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه بيليږي

اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په ماموړينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستا يودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپيژنووطن رڼاکړو

ترخوبه پټووستركې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـړي بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپربـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــــه مجردشـــــــه لحاظونـــــــه مـــــــه کـــــــړه
دحـــــــــــق ورمېږمراعاتونـــــــــه دانســـــــــان مـــــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــډې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهیږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښندلي په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوښت باندې يې پروت دلارې ګردو
ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځې يې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زيږنده ددغسې کتووده

سړیتوب

دتوتیانو له ویناداملومیږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې يې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلوتړولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیانان هسې لویږم
خوک مې نه وینې په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځاى کښي چي يوفکرکړي کارونه
هلته خوشي مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځاى کښي وي دژوند واړه خوندونه
چي څوک نهويني څه زجربي قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چي اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځيني وايي صبرغم کښي نه ژړل دي
داولادپه مړينه ړيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړي زما جانه
په سختيوکښي دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویریږي

یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی

یاخوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې

داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي

لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده

ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده

که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولوه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پېره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسیزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نړدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتېته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلې زه وم روغ منګې کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمې کړم
یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډيرمين په دې ګودردي يوځای شوي

ډېرمنګې دلته مات شوي لنډبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه

دااميددې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرکوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې

خاوند ايښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه خيزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی

ماليدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتيا که ته څه کاروړځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپين اوتورديوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امید کېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایې خوشبویې بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګې نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې نوروايي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه يې چوي اوګرېوان يې څيرى کېږي

ثواب

دبداى ثواب دورى مړول دى
دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى
غازي وژني بل سړى ثواب دپاره
دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لوړې رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املأ او انشأ.

۱٦- ليکوالی (املأ او انشأ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولني علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشری پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد-.سوچې- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library